

taxia

TAX & INTERNATIONAL ADVISORY

No : 2021-056**Tarih : 26.05.2021****Konu : Vergi Affi, yeniden!**

Kamuoyu tarafından uzun süredir beklenen kamu alacaklarının yapılandırılması, matrah artırımını, işletme kayıtlarının düzeltilmesi (kasa ve stok affı) gibi düzenlemeleri içeren yasa teklifi geçen cuma günü Meclis'e sevk edilmiştir. Aslında 6 ay yönde çıkarılan 7256 sayılı yasada kesinleşmiş kamu alacakları yapılandırılmış, ancak bu yasada matrah artırımını, kayıtların düzeltilmesi gibi düzenlemelerin olmaması eleştirilmiştir. Bu eksiklik yeni Teklif ile giderilecek gibi durmaktadır.

6 ay gibi kısa bir süre sonra yeniden daha kapsamlı bir yapılandırma kanununun çıkarılmasının arkasında 2020 yılı gelir ve kurumlar vergisi beyannamelerinin verilmesinin beklenmiş olması yatıyor olabilir.

Diğer taraftan, bu son Teklif ile ortalama her 3 senede bir yapılandırma (af!) çıkarma geleneğimizi de bozmamış oluyoruz. Geçmişte genellikle seçimlerden önce yapılan bu tür kapsamlı yapılandırmalar (aflar!), yakındaki bir seçimin habercisi mi zaman içinde göreceğiz.

Teklifin içeriğine baktığımızda bundan önceki yapılandırma kanunuyla (7143 sayılı Kanun) ekseriyeti itibariyle aynı hükümleri içerdiğini görmekteyiz. Bu nedenle, Teklifin büyük bir değişikliğe uğramadan kabul edileceğini ve muhtemelen hazır olan ikincil mevzuatının da teklifin yasalaşmasından kısa bir süre sonra yayınlanacağını düşünüyoruz.

Teklifte temel olarak;

- 1) Kesinleşmiş alacaklar ile
- 2) Kesinleşmemiş veya dava aşamasındaki alacakların yapılandırılması,
- 3) Vergi incelemesi ve tarhiyat aşamasındaki işlemler,
- 4) Matrah ve vergi artırımını düzenlemesi,
- 5) İşletme kayıtlarının düzeltilmesi,
- 6) Ödenemeyen krediler ve çeklerde sicil affı,
- 7) Taşınmaz ve amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerin %2 ilave vergiyle yeniden değerlendirilmesine ilişkin kapsamlı düzenlemeler yer almaktadır.

Yapılandırmaya giren alacaklar şunlardır:

- Vergi Usul Kanunu kapsamındaki vergiler,
- gümrük vergileri,
- SGK primleri, il özel idarelerinin alacakları,
- belediyelerin vergi ve diğer kamu alacakları,
- idari para cezaları ile
- bunların gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'ileri ile cezalar.

Bu yazımızda Teklifin vergi alacaklarına ilişkin düzenlemelerini özet olarak aktaracağız.

Yapılandırma kapsamına girip girmeme konusunda kritik tarih 30.04.2021 (bu tarih dahil)'dir. Teklif bu tarihten önce tahakkuk eden, beyana dayanan vergilerde ise bu tarihe kadar verilmesi gereken beyanlara ilişkin ve bu tarihten önce yapılan tespitlere dayanan vergi, ceza ve ferî alacakları kapsamaktadır.

Alacağın durumuna göre yapılandırmadan yararlanılması halinde ödenecek rakamlar ile affa uğrayacak tutarları aşağıda yer alan tabloda bulabilirsiniz.

1) Kesinleşmiş alacaklar (Kanunun yayım tarihi itibarıyla vadesi geldiği halde ödenmemiş ya da ödeme süresi henüz geçmemiş olanlar)

Tablodaki Yİ-ÜFE tutarı, Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutardır.

Ödenecek Tutar	Affedilen Tutar
Vergi aslının tamamı + Yİ-ÜFE tutarı	Vergi ve cezalara bağlı gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî alacakların ve vergi aslına bağlı olarak kesilen cezaların (vergi ziyai cezası) tamamı
Ödenmemiş alacak sadece ferî alacaksa Yİ-ÜFE tutarı	Ferî alacak
Vergi aslına bağlı olmayan cezaların (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezası) %50'si + Yİ-ÜFE tutarı	Vergi aslına bağlı olmayan cezaların (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezası) %50'si + gecikme zammının tamamı
İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının %50'si	İştirak nedeniyle kesilen vergi cezalarının diğer %50'si
İdari para cezaları/asli amme alacakları + Yİ-ÜFE tutarı	Cezaya bağlı ferî'iler ile faiz, cezai faiz, gecikme faizi, gecikme zammı gibi ferî amme alacaklarının tamamı

2) Kesinleşmemiş veya dava safhasında bulunan alacaklar

Kanunun yayınlanacağı tarih itibarıyla davanın hangi safhada olduğuna bağlı olarak aşağıdaki tutarlar ödenecektir. Ancak yapılandırmadan yararlanılması için madde kapsamına giren alacaklara karşı dava açılmaması, açılmış davalardan vazgeçilmesi ve kanun yollarına başvurulmaması şarttır. Uzlaşma hükümlerinden yararlanılmak üzere başvuruda bulunulmuş, uzlaşma günü verilmemiş veya uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış, ancak dava açma süresi geçmemiş alacaklar da yapılandırmadan yararlanabilecektir.

a) İlk derece mahkemesi aşamasındakiler

İlk derece yargı mercileri nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatlarında ödenecek ve silinecek tutarlar aşağıdaki gibi olacaktır.

Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutar
Vergilerin %50'si ile bu tutara ilişkin faiz, gecikme faizi ve gecikme zammı yerine Kanunun yayımı tarihine kadar Yİ-ÜFE aylık değişim oranları esas alınarak hesaplanacak tutar	Vergilerin %50'si + Vergi aslına bağlı cezalar (vergi zıya cezası) + gecikme faizi, gecikme zammı gibi fer'i alacaklar
Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları) %25'i	Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarının (usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının) %75'i
İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %25'i	İştirak nedeniyle kesilmiş vergi cezalarının %75'i

b) İstinaf veya temyiz aşamasındaki alacaklar

İstinaf veya temyiz süreleri geçmemiş ya da istinaf/itiraz veya temyiz yoluna başvurulmuş ya da karar düzeltme talep süresi geçmemiş veya karar düzeltme yoluna başvurulmuş olan ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış vergi tarhiyatlarında verilen en son kararın durumuna göre ödenecek ve tahsilinden vazgeçilen tutarlar aşağıdaki gibi olacaktır.

En son Kararın Niteliği	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutar
Terkine ilişkin olması halinde	-İlk tarhiyatta/tahakkuka esas vergilerin %10'u, -Yİ-ÜFE tutarı	-Vergi aslının %90'ı -Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar olması halinde	-Tasdik edilen vergilerin tamamı -Terkin edilen vergilerin %10'u -Bunlara ilişkin Yİ-ÜFE tutarı	-Terkin edilen vergilerin kalan %90'u -Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Bozma kararı olması halinde	-Vergilerin %50'si - Yİ-ÜFE tutarı	-Vergilerin kalan %50'si - Faiz, gecikme faizi, gecikme zammı ve alacak aslına bağlı olarak kesilen vergi cezaları/idari para cezaları ile bu cezalara bağlı gecikme zamlarının tamamı
Kısmen onama kısmen bozma kararı olması hâlinde	- Onanan kısım için tablonun 2. satırı (Tasdik veya tadilen tasdike ilişkin karar) - Bozulan kısım için tablonun 3. satırı uygulanır.	

Asla bağlı olmaksızın kesilen vergi cezalarında işlemin safhasına göre tahsilinden vazgeçilecek tutarlar belirlenecektir.

Bulduğu Aşama	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutar
İlk derece mahkemesi nezdinde dava açılmış ya da dava açma süresi henüz geçmemiş olanlarda	Cezanın %25'i	Cezanın %75'i
İtiraz/istinaf veya temyiz safhasında olanlarda terkinine ilişkin karar olması halinde	Cezanın %10'u	Cezanın %90'ı

İtiraz/istinaf veya temyiz safhasında olanlarda Tasdik veya Tadilen Tasdike ilişkin karar olması halinde	Tasdik edilen cezanın %50'si Terkin edilen cezanın %10'u	Tasdik edilen cezanın kalan %50'si Terkin edilen cezanın kalan %90'ı
En son kararın bozma kararı olması halinde	Cezanın %25'i	Cezanın %75'i
En son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde (onanan kısım için)	Tasdik edilen cezanın %50'u	Tasdik edilen cezanın kalan %50'i
En son kararın kısmen onama kısmen bozma kararı olması halinde (bozulan kısım için)	Cezanın %25'i	Cezanın %75'i

Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip, ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla dava açma süresi geçmemiş olan vergi cezaları için de yukarıdaki tablo geçerli olacaktır.

3) İnceleme ve tarhiyat safhasında bulunan işlemler

Kanunun yayımı tarihinden önce başlanıldığı hâlde, tamamlanamamış olan vergi incelemeleri ile takdir, tarh ve tahakkuk işlemlerine Kanunun matrah ve vergi artırımına ilişkin hükümleri saklı kalmak kaydıyla devam edilecektir. Bu işlemlerin tamamlanmasından sonra tarh edilen vergi ve cezalarda aşağıdaki tabloda belirtilen tutarlar, ihbarnamenin tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içerisinde yazılı başvuruda bulunularak, ilk taksit ihbarnamenin tebliğini izleyen aydan başlamak üzere ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödenmesi şartıyla indirimli olarak ödenebilecektir.

Tarhiyatın Nevi	Ödenecek Tutar	Tahsilinden Vazgeçilen Tutar
Vergi Aslına Bağlı Tarh Edilen Vergiler	-Verginin %50'si -Kanunun yayımlandığı tarihe kadar Yİ-ÜFE'ye göre hesaplanacak tutar -Kanunun yayımlandığı tarihten sonra ihbarnamenin tebliği üzerine belirlenen dava açma süresinin bitim tarihine kadar hesaplanacak gecikme faizinin tamamı	-Vergi aslının kalan %50'si -Vergi aslına bağlı cezaların (vergi ziyat) tamamı -Gecikme faizi
Vergi Aslına Bağlı Olmayan Cezalar	Cezanın %25'i,	Cezanın %75'i
İştirak Nedeniyle Kesilecek Vergi Ziyatı Cezaları	Cezanın %25'i,	Cezanın %75'i

Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlandığı halde, bu tarihte ya da bu tarihten sonra vergi dairesi kayıtlarına intikal eden takdir komisyonu kararları ve vergi inceleme raporları üzerine gerekli tarh ve tebliğ işlemleri yapılacaktır. Ancak, yapılan tarhiyat üzerine yukarıdaki tabloda belirtilen şekilde belirlenen tutarın, Kanunda öngörülen süre ve şekilde tamamen ödenmesi şartıyla Kanun hükümlerinden yararlanılacaktır.

Kanunun yayımı tarihi itibarıyla, tarhiyat öncesi uzlaşma hükümlerine göre uzlaşma talebinde bulunulmuş, ancak uzlaşma günü gelmemiş ya da uzlaşma sağlanamamış olmakla birlikte vergi ve ceza ihbarnameleri mükellefe tebliğ edilmemiş alacaklar da yukarıdaki şekilde ödenebilecektir. Ayrıca, Kanunun kapsadığı dönemlere ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce pişmanlık talebi ile verilip ödeme yönünden şartların ihlal edildiği beyannameler ile kendiliğinden verilen beyannameler için kesilen ve Kanunun yayımı tarihi itibarıyla tebliğ edilmemiş olan vergi cezaları için de bu kapsamda ödeme yapılması mümkündür.

4) Matrah ve vergi artırımı

Matrah ve vergi artırımı, mükelleflere bir anlamda artırımda bulunan yıllar ve vergi türleri açısından vergi incelemesine karşı sigorta sağlamaktadır. Dolayısıyla, geçmişte vergisel açıdan riskli işlemler yapan mükellefler bu uygulamadan yararlanabilirler. Bu noktada kritik bir uyarıyı da yapmak gerekmektedir. Matrah/vergi artırıp da şartlar ihlal edilirse Kanunun tanıdığı vergi incelemesinden başışıklıktan yararlanılamayacağı gibi matrah artırımı nedeniyle tahakkuk ettirilen tutarlar 6183 sayılı Kanun uyarınca takip edilecektir. Yakın zamanda Anayasa Mahkemesi bu durumun Anayasa'ya aykırı olmadığı yönünde karar vermiştir. Bu nedenle, ödemeler yapılmıyacaksa matrah artırımında bulunmamak değerlendirilebilir.

Matrah/vergi artırımı 31 Ağustos 2021 tarihine kadar yapılabilecektir. Artırım nedeniyle hesaplanan veya artırılan gelir, kurumlar ve katma değer vergilerinin, peşin veya ilk taksiti 30 Eylül 2021 tarihinden başlamak üzere ikişer aylık dönemler halinde azami altı eşit taksitte ödenmesi şarttır. Taksitlendirme halinde Kanunda yer alan katsayı uygulaması söz konusudur. Matrah veya vergi artırımı sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılacak ve katsayı uygulanmayacaktır.

Matrah veya vergi artırımında bulunulması, Kanunun yayımı tarihinden önce başlanılmış olan vergi incelemeleri ile takdir işlemlerine engel teşkil etmeyecektir. Ancak, artırımda bulunan mükellefler hakkında başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, 2 Ağustos 2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmeyecektir. Bu süre içerisinde sonuçlandırılan vergi incelemeleri ile ilgili tarhiyat öncesi uzlaşma talepleri dikkate alınmayacaktır. İnceleme veya takdir sonucu tarhiyata konu matrah veya vergi farkı tespit edilmesi hâlinde, inceleme raporları ile takdir komisyonu kararlarının vergi dairesi kayıtlarına intikal ettiği tarihten önce artırımda bulunulmuş olması şartıyla inceleme ve takdir sonucu bulunan fark, artırılan matrah/vergiler ile birlikte değerlendirilecektir.

a) Gelir ve Kurumlar Vergisi

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri 2016-2020 yılları için aşağıdaki oranlarda matrahlarını artırbileceklerdir. Ancak artırılan matrahlar için de asgari bir tutar bulunmaktadır.

Yıl	Matrah Artırım Oranı	Asgari Matrah Artırım Tutarı (TL)		
		İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler	Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler ile serbest meslek erbabı	Kurumlar vergisi mükellefleri
2016	%30	31.900	47.000	94.000
2017	%30	33.200	49.800	99.600
2018	%25	35.250	52.900	105.800
2019	%20	37.500	56.200	112.400
2020	%20	42.500	63.700	127.500

Artırılan matrahlar, %20 oranında vergilendirilecek ve üzerinden ayrıca herhangi başka bir vergi alınmayacaktır. Ancak, gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin, artırımda bulunmak istedikleri yıla ait

yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, bu vergi türlerinden tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için Kanunun kesinleşmiş veya dava safhasındaki alacakların yapılandırılmasına ilişkin hükümlerinden yararlanmamış olmaları şartıyla artırılan matrahları **%15** oranında vergilendirilir.

Diğer taraftan, matrah artırımında bulunulan yıllara ait zararların %50'si, 2021 ve izleyen yıllar kârlarından mahsup edilemeyecektir. Matrah artırımında bulunulan vergilendirme dönemlerine ilişkin olarak Kanunun yayımı tarihinden önce yapılp kesinleşen tarhiyatlar, ilgili dönem beyanı ile birlikte dikkate alınacaktır.

b) Gelir ve Kurumlar Vergisi Stopajı

Matrah artırım yapılabilecek stopaja tabi ödeme türleri ve hesaplanacak ilave vergi oranları aşağıdaki gibi olacaktır.

Yıllar	Ücretler (94/1), Serbest Meslek (94/2), GMSİ (94/5), Kooperatiflere kira ödemesi (KVK 15/1-b) %	Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşleri (GVK 94/3, KVK 15/1-a ve 30/1-a) %	Çiftçilerden alınan zirai mahsul ve hizmet ile esnaf muaflığından faydalananlara yapılan ödemeler (GVK 94/11 ve 94/13)
2016	6	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2017	5	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2018	4	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2019	3	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i
2020	2	1	İlgili yıldaki tevkifat oranının %25'i

c) KDV

KDV açısından yıl içinde verilen "beyannamelerde yer alan hesaplanan KDV satırında gösterilen tutarların yıllık tutarı" üzerinden aşağıdaki oranlarda bir vergi artırımını söz konusu olacaktır.

Yıllar	Artırım oranı (%)
2016	3
2017	3
2018	2,5
2019	2
2020	2

İlgili takvim yılı içindeki işlemlerin tamamının istisnalar kapsamındaki teslim ve hizmetlerden oluşması, tecil-terkin uygulaması kapsamındaki teslimlerden oluşması veya diğer nedenlerle takvim yılının bütün dönemlerinde hesaplanan katma değer vergisi bulunmaması hâlinde, ilgili yıl için gelir veya kurumlar vergisi matrah artırımında bulunulmuş olması şartıyla artırılan matrah üzerinden %18 oranında katma değer vergisi artırımında bulunmak suretiyle matrah artırımından yararlanabilecektir.

5. İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi (Kasa/Ortaklardan Alacaklar ve Stok Affı)

a) İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların düzeltilmesi

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dahil) kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek **rayiç bedel** ile **31 Ağustos 2021** tarihine kadar bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bu şekilde kayıtlara alınan varlıklar için aşağıdaki şekilde işlem yapılacaktır.

	Emtia	Demirbaş, Makine ve Teçhizat
Kayda Alınacak Değeri	Rayiç bedel	
Sorumlu Sıfatıyla Ödenecek KDV	Genel orana tabi ise %10. İndirimli orana tabi ise tabi olduğu oranın yarısı (%8 yerine %4 KDV)	Genel orana tabi ise %10. İndirimli orana tabi ise tabi olduğu oranın yarısı
Ödenen KDV'nin İndirimi	Hesaplanan KDV'den indirilir.	Hesaplanan KDV'den indirilemez.
Amortisman/Maliyet Kaydı	Maliyet kaydedilir. Satıştan zarar doğması halinde zarar kabul edilmez.	Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve amortisman ayrılmaz. Bunlar defterlere kaydı sırasında ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.
Karşılık Hesabı	Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi halinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez.	Demirbaşlar ile makine ve teçhizat için ayrılan karşılık ortaklara dağıtılamaz, dağıtılması halinde vergiye tabi tutulur.
Verginin Beyan ve Ödeme Zamanı	31 Ağustos 2021 tarihine kadar beyan edilir ve aynı süre içinde ödenir.	

b) Kayıtlarda yer alan ama işletmede bulunmayan emtia

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kolektif ve adi komandit şirketler dahil olmak üzere) kayıtlarında yer aldığı halde işletmelerinde mevcut olmayan emtialarını, 31 Ağustos 2021 tarihine kadar (bu tarih dahil), aynı türden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarını düzeltebileceklerdir. Gayri safi kâr oranının, cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odasının belirleyeceği oran esas alınacaktır.

Bu hükme göre ödenmesi gereken KDV, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenecektir.

c) Ortaklardan alacaklar ve kasa hesaplarının düzeltilmesi

Bilanço esasına göre defter tutan “kurumlar vergisi mükellefleri” 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve işletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini 31 Ağustos 2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebileceklerdir. Bu şekilde beyan edilen tutarlar üzerinden **%5** oranında hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenecektir.

6. Amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin yeniden değeri

Vergi Usul Kanunu'nun geçici 31. maddesine yapılacak eklemeye, tam mükellefiyete tabi ve bilanço esasına göre defter tutan gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (finans ve bankacılık sektöründe faaliyet gösterenler, sigorta ve reasürans şirketleri, emeklilik şirketleri ve emeklilik yatırım fonları, münhasıran sürekli olarak işlenmiş altın, gümüş alım-satımı ve imali ile işigal eden mükellefler ile kayıtlarını Türk para birimi dışında başka bir para birimiyle tutmalarına izin verilenler hariç), aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini (sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) 31 Aralık 2021 tarihine kadar maddede yer alan kapsam, şart ve hükümlere uymak koşuluyla yeniden değeriylebileceklerdir.

Yeniden değeri maddenin yürürlüğe gireceği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değeri dikkate alınarak yapılacaktır. Daha önce yeniden değeri maddenin yürürlüğe gireceği tarihten bir önceki aya ilişkin Yİ-ÜFE değeri, 2018 yılı Mayıs ayına ilişkin Yİ-ÜFE değeri bölünmesi ile bulunan oran dikkate alınacaktır.

Bu şekilde yapılan yeniden değeri sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değeri artışı tutarı üzerinden %2 oranında hesaplanan vergi, yeniden değeri işlemine yapıldığı tarihi izleyen ayın 25 inci günü akşamına kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilecek ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenecektir.

Enflasyonun yüksek olduğu dönemlerde mevzuatımızda her yıl yeniden değeri yapılmasını gerektiren bir düzenleme bulunmaktaydı. Enflasyon düzeltilmesine geçtiğimiz tarihten sonra yeniden değeri uygulamasına son verilmiştir. Ancak enflasyon düzeltilmesi de şartların oluşmaması nedeniyle uzun bir süredir uygulanmadığından amortismanına tabi iktisadi kıymetlerin bilançolardaki değeri olması gerekenin altında kalmaya başlamıştır. Bu nedenle, enflasyon düzeltilmesinin uygulanmadığı dönemlerde yeniden değeri uygulamasına imkân verecek bir yasal düzenlemenin yapılmasında fayda bulunmaktadır.

Yapılandırma adıyla çıkarılan bu tür af yasaları, Hazineye gelir sağlasa da mükelleflerin vergi ahlakını bozduğu, vergisini zamanında ödeyen mükelleflerde adalet duygusunu zedelediği, sık çıkarılan afların af beklentisini sürekli hale getirdiği ve uzun vadede Hazinesinin kayba uğradığı gibi gerekçelerle eleştirilmektedir. Pandemi şartları, bu seferki yapılandırmayı öncekilere göre biraz daha anlaşılabilir kılsa da, bu durum afların olumsuz etkilerini ortadan kaldırmaya gerek.

Özellikle matrah artırımı uygulamasının önceki yıllarda bir şekilde daha az beyan eden uyum düzeyi düşük mükellefler için daha cazip olduğunu ve hali hazırda tüm işlemleri kayıtlı, faturalı, çalışan maaşları tam gösterilen firmalar için beyan edilen matrahlar ve vergiler baz alındığı için daha az cazip olduğunu da söylemeliyiz.

Sözün özü: Hep affedilen sevgili, aldatmaktan vazgeçmez.

Bu bültende emeği geçen sevgili meslektaşım Av. Dr. Numan Emre Ergin'e* teşekkür ederiz.

*Dünya gazetesinde yayımlanmış makalesine ulaşmak için [tıklayınız](#).

Sevgi ve saygılarımızla,

Tax & International Advisory | Taxia & Taxademy